

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE**

**DECIZIE**

27 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru

Judecători: Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie, Timofti Vladimir și Moraru Petru

judecînd, fără citarea părților recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

**Babușciac Iaroslav Alexei**, născut la 14.07.1958, originar din Rusia, domiciliat în mun. Chișinău, or. Cricova, str. D. Cantemi, 14.

**Termenul de examinare a cauzei:**

*Prima instanță: 01.02.2013 - 27.02.2015;*

*Instanța de apel: 14.04.2015 - 29.02.2016;*

*Instanța de recurs: 26.04.2016 - 27.09.2016.*

**A C O N S T A T A T:**

1. Prin sentința Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 27 februarie 2015, Babușciac Iaroslav Alexei, a fost achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 193 Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că de către organul de urmărire penală Babușciac Iaroslav Alexei, a fost învinuit că la 14.07.2010 acționând intenționat, prin amenințarea aplicării violenței față de cet. Parașciuc Vasile, prin distrugerea și strămutarea semnelor de hotar, a ocupat în parte, fără drept, o parte din imobilul situat pe traseul Chișinău-Orhei, în perimetrul km 11, ce se află în posesia întreprinderii individuale "Viumt Parașciuc", administrator fiind cet. Parașciuc Vasile, în baza contractului de

arendă funciară a terenului aferent nr. 70 AF, din 30.04.2007, încheiat între Primăria com. Grătiești și ÎI "Viumt Parașciuc", valabil până la 01.05.2014, refuzând eliberarea imobilului ocupat ilegal.

Acțiunile inculpatului Babușciac Iaroslav Alexei au fost încadrate în prevederile art. 193 Cod penal, ca tulburarea de posesie, adică ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, a unui imobil aflat în posesia altuia cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării violenței ori prin distrugerea sau strămutarea semnelor de hotar.

3. Nefiind de acord cu sentința, a declarat apel acuzatorul de stat, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Babușciac Iaroslav Alexei să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.193 Cod penal și în conformitate cu art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal să fie încetat procesul penal în privința inculpatului, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de 2 ani de tragere la răspundere penală.

În motivarea apelului acuzatorul de stat a invocat următoarele argumente:

- instanța de judecată incorect a apreciat probele administrate legal în cadrul urmăririi penale și prezentate spre examinare, iar ca rezultat a dispus achitarea lui Babușciac Iaroslav în baza art. 193 Cod penal;

- la adoptarea hotărârii, instanța nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate, a martorilor Colomieț Alexandru, Stroia Alexandru, Untilov Alexandru, cât și celelalte probe prezentate de partea acuzării;

- consideră că, în acțiunile inculpatului se regăsesc elementele laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzută de art. 193 Cod penal;

- latura obiectivă a componenței prevăzută de art. 193 Cod penal, constă în acțiunea principal și din acțiunea sau inacțiunea adiacentă. Acțiunea principal constă în acțiunea de ocupare în întregime sau în parte a unui imobil aflat în posesia altuia, care a fost probată prin declarațiile părții vătămate și a martorilor Colomieț, Stroia și Untilov;

- faptul ocupării parțiale a terenului ce se află în posesia ÎI "Viumt Parașciuc", de către inculpat, este probat prin edificarea construcției parțial pe terenul ÎI "Viumt Parașciuc" și întocmirea actului de către "Alex-Top A&S" SRL, din 07.12.2010, din care rezultă clar unde este amplasată construcția inculpatului cu dimensiunile 4m x 4m și faptul că aceasta blochează calea de acces către terenul părții vătămate Parașciuc Vasile pentru autospeciale;

- acțiunea adiacentă infracțiunii, constă în strămutarea și distrugerea semnelor de hotar, care este probată prin declarațiile părții vătămate Parașciuc V., ultimul declarând că inculpatul a demontat gardul instalat de către partea vătămată și a instalat un gard, amplasat pe terenul pe care îl arendează;

- argumentul instanței de judecată, că partea vătămată nu se afla în țară la 14.07.2010 nu este relevant, deoarece în situația distrugerii sau strămutării semnelor de hotar, este indiferent dacă victima a fost sau nu de față în momentul comiterii faptei, circumstanță care poate conta numai în planul individualizării pedepsei;

- acțiunea de distrugere sau strămutare a semnelor de hotar, poate fi realizată nu neapărat de aceeași persoană care realizează acțiunea de ocupare, fără drept a unui imobil aflat în posesia altuia;

- latura subiectivă a infracțiunii date, este caracterizată prin vinovăția lui Babușciac I., în formă de intenție direct, scopul urmărit de acesta de a ocupa și folosi temporar terenul ce se afla în posesia și folosința altei persoane, până la evacuare sau până la întoarcerea proprietarului, posesorului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 februarie 2016 a fost respins apelul declarat de procurorul sect. Râșcani mun. Chișinău, Maxim Motînga fiind menținută fără modificări sentința Judecătorei Râșcani mun. Chișinău din 27.02.2015, în cauza penală în privința lui Babușciac Iaroslav.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a statuat, că concluziile primei instanțe expuse în sentință cu privire la achitarea inculpatului Babușciac Iaroslav, corespund circumstanțelor stabilite la judecarea cauzei.

Instanța de apel a reținut, că inculpatul Babușciac Iaroslav vina în cele incriminate nu și-a recunoscut-o și în instanța de apel a susținut declarațiile date la urmărirea penală.

Instanța de apel a constatat, că partea acuzării a prezentat în susținerea învinuirii la judecarea cauzei în prima instanță și cea de apel probele indicate în rechizitoriu, acestea fiind: declarațiile părții vătămate Parașciuc Vasile, declarațiile martorului Colomieț Alexandru Petru; declarațiile martorului Stroia Alexandru Mihai; declarațiile martorului Untilov Alexandru Grigore.

Instanța de apel a examinat materialele dosarului și anume: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 17.08.2011, ordonanța de recunoaștere și anexare a documentelor în calitate de mijloc material de probă la prezenta cauză penală, din 04.12.2012 și procesul-verbal de ridicare din 04.12.2012.

Astfel, instanța de apel a conchis, că din probele expuse rezultă, că instanța de fond a pronunțat o sentință de achitare legală, bazată pe probe concludente, verificate în ședință și expuse supra, deoarece în acțiunile inculpatului nu se conțin elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 193 Cod penal.

A reținut instanța de apel că, în privința lui Babușciac Iaroslav a fost intentat inițial cauza contravențional-administrativă pe art. 179 Cod contravențional, adică edificarea unor construcții neautorizate.

Prin hotărârea Judecătoriai Râșcani mun. Chișinău din 17.01.2013, procesul contravențional în privința lui Babușciac Iaroslav a fost încetat, pe motivul lipsei faptului contravențional.

La 02.03.2012, prin ordonanța procurorului sect. Râșcani mun. Chișinău, Oleg Rusu, a fost încetat și procesul-penal intentat în privința lui Babușciac Iaroslav pe art. 193 Cod penal.

Instanța de apel a menționat că deși această ordonanță a fost anulată prin ordonanța procurorului sect. Râșcani mun. Chișinău din 27.04.2012 și urmărirea penală a continuat până la 30.01.2013, acuzatorul de stat nu a ținut cont de existența hotărârii judiciare pe cazul contravențional intentat în privința lui Babușciac Iaroslav.

Hotărârea pe cauza contravențional-administrativă nu a fost anulată și demonstrează, că inculpatul nu a construit nimic ilegal pe teritoriul de la km 11 pe traseul Chișinău-Orhei. Totodată, din materialele cauzei rezultă că inculpatul nu era responsabil de acel teritoriu, el doar arenda teritoriul de la SA "Drumuri". Potrivit contractului de locațiune nr. 145 din 09.08.2010, întreprinderea condusă de Babușciac Iaroslav și el personal nu avea careva împuterniciri de a efectua careva construcții.

Instanța de apel a reținut, că în instanța de judecată Babușciac Iaroslav a relatat, că acele construcții nu el le-a ridicat și că ele existau la momentul încheierii contractului de locațiune.

Din declarațiile martorului Colomieț, Stroia și Untilov instanța de apel a reținut, că se confirmă prezența căsuțelor cu dimensiune 4x4 și 3x3 pe teritoriul părții vătămate, însă nici unul din martori nu a confirmat că acestea au fost ridicate personal de Babușciac Iaroslav, ori că acesta ar fi ocupat în întregime sau în parte, fără drept a unui imobil aflat în proprietatea lui Parașciuc Vasile.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 193 Cod penal, se realizează prin ocupare ilegală a bunului imobil, ce aparține altcuiva, iar latura subiectivă se realizează prin intenție directă.

În cazul dat, nici latura obiectivă, nici cea subiectivă nu au fost realizate.

Din acest motiv, instanța de apel a conchis că sentința instanței de fond este legală și întemeiată.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, recurs ordinar declară procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei la rejudecare în în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În motivarea recursului procurorul a indicat următoarele argumente:

- consideră că instanța de apel și cea de fond a dat probelor o apreciere greșită, cu derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, punând accentul doar pe depozițiile și versiunea inculpatului, care nu coroborează cu celelalte probe administrate pe caz;

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;

- contrar prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel nu cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției;

- acuzarea consideră că instanța de apel în mod eronat a apreciat probele, fapt în temeiul căruia în mod greșit a dispus soluția de achitare a inculpatului, deoarece la materialele cauzei penale sunt probe ce dovedesc că în acțiunile lui Babușciac Iaroslav Alexei se conțin elementele faptei prevăzute de art. 193 Cod penal;

- acuzarea consideră, că în acțiunile lui Babușciac Iaroslav Alexei ce i se incriminează, se regăsesc elementele laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzute de art. 193 Cod penal și anume: tulburarea de posesie, adică ocuparea în parte, fără drept, a unui imobil aflat în posesia altuia cu amenințarea aplicării violenței ori prin distrugerea sau strămutarea semnelor de hotar. Latura subiectivă a infracțiunii date este caracterizată prin vinovăția lui Babușciac I., în formă de intenție directă, scopul urmărit de acesta de a ocupa și folosi temporar terenul ce se află în posesia și folosința altei persoane, până la evacuare sau până la întoarcerea proprietarului, posesorului;

- instanțele de judecată nu au sesizat esența învinuirii înaintate lui Babușciac Iaroslav Alexei, nu au ținut cont de norma materială, precum și nu au apreciat la justa valoare cumulul acțiunilor săvârșite de către inculpat, fapt din care reiese că au făcut o concluzie greșită cu privire la soluția dispusă pe caz.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.1) pct.1<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, partea vătămată Parașciuc Vasile a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de procuror, solicitând admiterea acestuia.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Instanța de recurs ordinar verifică legalitatea hotărârilor atacate în limitele motivelor invocate de recurent în baza temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Colegiul lărgit menționează, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În recursul declarat acuzatorul de stat invocă drept temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, indicând că *„hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; decizia instanței de apel nu cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției...”*, Colegiul lărgit constată că, de fapt, recurentul critică modalitatea de apreciere a probelor înfăptuită de către instanțele de fond.

În acest sens Colegiul lărgit menționează, că criticele formulate au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și cărora aceasta le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în *pct. 5 al prezentei decizii*, referindu-se la toate motivele invocate în cererea de apel, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că hotărârea atacată a fost verificată și în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu s-au identificat și alte motive care să condiționeze casarea acesteia.

Totodată Colegiul lărgit atestă, că motivarea deciziei contestate cu recurs nu contravine dispozitivului hotărârii, acesta fiind clar, nefiind admisă o eroare gravă de fapt, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, fiind legală și întemeiată, fiind oferite răspunsuri la toate motivele invocate în apel.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă, că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, constatându-se lipsa temeiurilor de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, în recursul declarat recurentul invocă ca temei de casare a hotărârilor judecătorești contestate faptul că *"instanța de apel în mod eronat a apreciat probele, fapt în temeiul căruia în mod greșit a dispus soluția de achitare a inculpatului, întrucât la materialele cauzei penale sunt probe ce dovedesc că în acțiunile lui Babușciac Iaroslav Alexei se conțin elementele faptei prevăzute de art. 193 Cod penal; că instanțele de judecată nu au sesizat esența învinuirii înaintate lui Babușciac Iaroslav Alexei, nu au ținut cont de norma materială, precum și nu au apreciat la justa valoare cumulul acțiunilor săvârșite de către inculpat, fapt din care reiese că au făcut o concluzie greșită cu privire la soluția dispusă pe caz"*.

În acest sens, Colegiul lărgit consideră necesar de a menționa, că potrivit prevederilor art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, că aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei așa cum îl propune recurentul este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

Astfel spus, reaprecierea probelor, în modul propus de către recurent, nu se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, iar reaprecierea probelor nu poate fi efectuată de instanța de recurs, care verifică numai chestiunile de drept.

În concluzia celor expuse, Colegiul lărgit atestă, că temeiurile de drept invocate de recurent, prescrise la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar la judecarea cauzei în ordine de apel instanța a respectat prevederile legale relevante, motiv pentru care Colegiul lărgit conchide, că asupra recursului în cauză urmează să pronunțe soluția prevăzută de la art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală – respingerea recursului ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

**DECIDE :**

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 februarie 2016, în cauza penală în privința lui **Babușciac Iaroslav Alexei**, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia integrală pronunțată la **27 octombrie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Timofti Vladimir

Moraru Petru